

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Sizleri, Müslüman Arnavutluk'un haftalık bülteni Muştu'nun üçüncü sayısı ile selamlıyoruz.

İkinci sayımızda yer verdiğimiz bölümlerin bir kısmı bu sayımızda da devam ediyor. Yine bu sayımızda faydalı olabileceğini düşündüğümüz yeni bir makaleyi de yayımlamaya başladık: Balkanlarda Amerikan Dış Politikası.

Müslüman Arnavutluk'un haftalık bülteni Muştu'nun ikinci sayısı da müspet ve menfi tepkilerle karşılaştı. İyi olandan başlarsak, yazıların içeriği ve kalitesi, fotoğraf seçimi genel olarak takdir gören hususlardı.

Menfi diyebileceğimiz eleştiri ise Kosova'nın bağımsızlığının İsrail tarafından tanınmasının da arzulandığı bir dönemde Filistin için en azından sessiz kalınması gerektiğini düşünenlerden geliyordu. Bilinmesini isteriz ki, Müslüman Arnavut halkı İkinci Dünya Savaşının en vahşi bir suretle cerayan ettiği o karanlık yıllarda kendisine sığınan yüzlerce Yahudi'yi sınırsız bir şekilde misafir etmiş ve kendi hayatları pahasına onların hayatını kurtarmış bir halktır. Onların bu ahlaki duruşlarının kaynağını elbette ki İslam Medeniyeti'nden tevarüs ettikleri erdemler oluşturuyordu. Bugün ise Müslüman Arnavut halkı iman temelinde kendisi ile aynı olan Filistin halkının bir zamanlar kendilerini kurtardığı insanların kavmi tarafından 1940'ların o karanlık günlerinden de beter bir zulme uğratıldığını görmektedir.

Bu noktada biz diyoruz ki, Müslüman Arnavutluk'un Filistin halkına verdiği destek Arnavut halkının kimliğini korumakla eşanlamlıdır. Bilmeyenler için söylüyoruz: Bu böyledir...

HAFIZ HACI SABRİ KOÇI
(1921–2004)

Jaup İmer Pashaj

2. Bölüm

HAFIZ SABRİ KOÇI HAPİSTE

Koçi tutuklandığında takvimler 4 Haziran 1966'yı gösteriyordu. Serbest bırakıldığında ise, zaman akmış, bir ömür geçmiş ve 22 Ekim 1986'ya gelinmişti.

Sabri Koçi'nin hapse atılması rasgele bir olay değildi. Sisteme karşı olan her tutum, ister rahip veya rahibe isterse imam veya dervişten gelsin hiç fark etmeksizin şiddetle cezalandırılıyordu. Onlara göre komünist sistemi herkes kabul etmeliydi ve öyle olduğunu da iddia ediyorlardı. Enver Hoxha, "Biz onları (dindarları) kendimize yakın tuttuk. ...bağımsızlık ve özgürlük savaşında... Bütün kitlelere, dindar kesime de, çağrı yaptık... Çoğu saflara katıldı... Anavatanın kurtuluşuna değerli katkıda bulundular. Kurtuluş savaşından sonra parti politikasını benimsediler ve anavatanın yeniden inşası için çalışmalarına devam ettiler...Dinlerini terk edip komünist ideolojiyi benimsediler" 1

¹ Hoca, Enver,

Enver Hoxha'nın halkın her tabakasına hitap ettiği propagandasına dair bir illüstrasyon

1967 yılında devlet güç kullanarak dini resmen yasakladı ve , inanan kişilerin suç işlemiş sayılacağını ilan etti. İnananların inandıkları şeyi açıklamalarının ağır suç sayıldığı bir dönem başlamıştı.

Sabri Koçi hapiste geçirdiği süre içinde çeşit işkencelere maruz kaldı. Bunu ancak Arnavutluk komünist diktatörlüğünün hapishanelerine girenler bilebilir.² İnsan, Allah'ın yarattığı en güçlü yaratıklarındandır. "Allah'ın musibeti taşta geldi mi dayanamayıp parçalandı, insana geldi mi sabır ederek dayanabildi. Gerçek şu ki insan taştan daha güçlüdür. Bu hakiki imandan gelir. Her çeşit işkenceye rağmen Sabri Koçi, Allah'ın yazdığı kader budur, diyerek Allah'a tevekkül etti".³

SABRİ KOÇI'NIN HAPİSTEN ÇIKIŞI

Sabri Koçi kelepçelenerek atıldığı hapisten çıktığında yaşlı, fiziksel olarak yorgun ve tükenmiş haldeydi. Fakat ruhuyla, tertemiz kalbiyle onu inancından, düşüncelerinden döndüremediler. Aksine işkence ve perişanlık onun için birer imtihan, Allah'a daha fazla yaklaşmak için birer vesilesi olmuştu.

Onun hapisteki dönemini Osman Kazazi, "O, milli ve dini açıdan çok

² kazazi, Osman, "Madela e shqiperise,kujtime bashkevuajtese", elyazısı

³ Koçi, Sabri, "El-hilal", derneği, s.11.

samimi ve yorulmaz bir tebliğci idi. Hapishanenin zor şartlarına rağmen ibadetlerini yerine getiriyordu. Çok düzenli birisiydi. Yalnız tutuluyordu ama bizimle gizli olarak bağlantı kurup ahlakımızı yükseltmeye teşvik ediyordu. Sabri Koçi bir mümin olarak daima bizim için ve Arnavutluk'un komünist sistemden kurtulması için Allah'a dua etti. İlahi sorumluluğu ve insani adaletiyle, tüm cezalandırılmış ve zulüm edilmiş anti-komünistlere manevi destek oldu."⁴ sözleriyle ifade ediyordu.

Hapisteki bir insanın ruh haline vakıf bir başka Müslüman, Aliya İzzetbegoviç, 'Zindandan Notlar'ında, "İnsan hapiste çok ciddi bir sınamadan geçmek durumundadır. Yıllar süren bir yalnızlık ve mahrumiyet döneminden sonra ancak kuvvetli ruh sahibi biri herhangi bir zaaf ve duygusuzluk alameti olmaksızın oradan ayrılabilir. Bu, tüm güçlülere rağmen onun deruni hayatının sıkıcı olmadığı ve inziva halinde dahi düşünceleri ve hayal oyunları ile kendisini eğlendirdiğinin alametidir. Bedeni parmaklıkların arkasındayken ruhu sevdikleriyle birlikte olabilmiş –uzak bir ülkede olsa bile- bir tiyatro gösterisini zihninde 'seyredebilmiştir.'" ifadeleriyle güçlü bir ruhun tablosunu çiziyordu. Bu tablonun Koçi'ye uyduğunu tüm Müslüman Arnavutlar teslim etmiş haldeydi.

Balkan Müslümanlarının unutulmaz lideri Aliya İzzetbegoviç

Koçi hapisten çıktığı zaman 65 yaşındaydı ve onu, dışarıdaki hayatı

⁴ Kraja, Shefqet "perpjekje jone" denegi. s. 32–33.

dertlerle dolu olan zavallı karısı bekliyordu. Küçük bıraktığı çocukları artık büyümüşlerdi. O, Arnavut halkının 50 yıldır çektiği ıstırapları hiç kimsenin anlatamayacağını ama Allah'ın rahmeti ve gücüyle 50 yıldan sonra hakikatin ortaya çıktığını; yağdırılan kurşunlarla veya komünistlerin karanlık hapisanelerinde ve Nazi kampları gibi işkence evlerinde öldürülen binlerce insanın kan ve fedakarlığının mükafatlandırılacağını söylüyordu.

Sabri ve hanımı

1990'da başlayan reformlarla birlikte Arnavutluk halkı tedrici bir şekilde din hürriyetine de kavuşmaya başladı. Eski diktatörlük döneminde kapatılmış olan camilerden ayakta kalabilenlerin yeniden ibadete açılması için çalışmalar başlatıldı.

Ama komünist rejimin hâkim olmasından önce Arnavutluk'taki cami sayısı 1700'ü bulurken dine yeniden hürriyetin tanındığı tarihe kadar ayakta kalabilen cami sayısı sadece elliydi. Bu camilerden de "Ethembeu"⁵ Camisi dışındakiler fonksiyonlarını yerine getirmez durumda idiler. Bazıları dükkân, bazıları mağazaya çevrilmişlerdi. Bununla birlikte komünist rejimin din adına her şeyi yasak ettiği bu ülkede halk İslâmiyet hakkında çok cahildi. Üstelik komünist rejimin fakirleştirmiş olduğu Arnavutluk toplumu öncelikle karnını doyurmanın yollarını araştırmaya başlamıştı.

Ethem Bey Camii

Tüm bunların yanında halkı dini yönden bilgilendirecek yeterli sayıda ve düzeyde insan da yoktu. Bütün bunlar İslâmi şuurun ve davetin önündeki engellerdi. Buna rağmen halkın dini çalışmalara yönelik büyük ilgi gösterdikleri görüldü. Sabri Koçi'nin 16 Kasım 1990'da, "dita me e bukur e jetes time" 6 (Bugün benim en mutlu günüm) dediği kaydedilmiştir. O gün de rasgele gelmiş bir gün değildi. O gün, bu güne kadar susmuş, söylemekten korkmuş halkın coşmuş dileklerinden doğan bir gündü. O günkü törende Sabri Koçi'ye, "Bu töreni düzenlerken herhangi bir netice alabileceğinizi düşünmüyor muydunuz?" diye sorulduğunda, Koçi, "Dine hizmet etmek için çabaladığım günleri ve hapiste çektiğim ıstırapları hatırlamaktan başka kaybedeceğim bir şey yok. Şimdi ben muhteşem İşkodralı gençlerin arasındayım, onlar beni destekliyorlar, gençlerin arasında bulunmak ne mutlu benim için" şeklinde cevap veriyordu.⁷ Gençler planlı ya da rasgele bir olayın çıkmasına meydan vermemek için Sabri Koçi'yi gündüz değil geceleyin alıp caminin yanında Müftü ailenin evine götürmüşlerdi. Böylece Koçi dinin yeniden canlanmasına yol açacak faaliyetlere yeniden başlamış oluyordu. Bu faaliyetlerin ardından ibadete açılan ilk cami olan Xhamia Plumb'un açılış törenine yaklaşık 55 bin kişi katılmıştı.

⁵Tiran merkezinde bulunan tarihi bir cami olup Enver Hoca zamanında da yıkılmamıştır.

⁶ Koçi, Sabri, "El-hilal", derneği, s.11.

⁷ Sabri Koçi'nin hatıraları. Gazeta Drita İslame. s.1-4.

Xhamia Plumb – Mehmet Paşa Buşatlı Camii

Bu olay din açısından ve Arnavutluk'taki Müslümanlar bakımından tarihe kaydedilmesi ve unutulmaması gereken bir olaydır. Bunun için Hafız Sabri Koçi'nin bu olay ile ilgili birçok röportaj yaptığı kaydedilmiştir. Bunlardan birisinde Koçi, "16 kasım günü hayatımda unutulmayacak bir gün olarak kalacak. 55 bin kişinin huzurunda bulunduğum o esnada, hatıram hala tazedir, o günde çok heyecanlandım."⁸ "O günkü mutluluğumu anlatamam. Bu tören Allah'a imanımı daha da arttırdı. Gerçi Allah Kur'an'ı Kerim'de şöyle buyuruyor: Allah'ın nurunu ağızlarıyla söndürmek istiyorlar. Ama kâfirler hoşlanmasa da Allah, nurunu mutlaka tamamlayacaktır."⁹ Tüm bunların yanında 16 kasım töreni Sabri Koçi'nin, "İnsan için ruhi özgürlüğün ve Allah'a imanın yasaklanmasından daha büyük bir zulüm olamaz" sözleriyle siyasi bir karakter de kazanmıştır¹⁰.

Komünist yönetimin yıkılmasının üzerinden fazla zaman geçmeden İslâmi hizmetleri yürütebilmek için Arnavutluk Müslüman Toplumu –Komuniteti Muslimani Shqiperise-(yeniden) kuruldu. Sabri Koçi KMSH'nin başkanlığına getirildi. Bu kurum halkın yeniden İslâmi yönden bilgilendirilmesi ve İslâm'ın toplumun hayatına yön verici konuma gelebilmesi için yoğun faaliyetlere girdi. Bu amaçla komünist iktidar döneminde kapatılmış veya tiyatroya, depoya ve sair şeylere dönüştürülmüş camiler yeniden onarıp ibadete açıldı. Kur'an kursları, dini eğitim okulları (medreseler) açılmaya başlandı. Ayrıca Uluslararası İslâmi Yardım Organizasyonu (UIYO) gibi bazı İslâmi yardım kuruluşları da kuruldu. (Devam Edecek)

İşkodra'daki bir başka caminin, Xhamia Parruce'nin açılış merasimi

⁸ Koçi, Sabri, "Shehida" derneği, s.9.

⁹ 9.Tövbe süresi.34

¹⁰ Kazazi, Osman, "Madela e shqiperise, kujtime bashkevuajtese", Elyazısı.

ÇAMERIA GÜNLERİ YAKLAŞIYOR 27 Haziran Çameria Soykırım Günü

Shoqeria Politike Atdhetare Çameria derneği 15 Mayıs 2008 günü Hollanda'nın Den Haag kentinde Çameria soykırımını protesto yürüyüşü düzenledi.

Çamerialı Arnavut savaşçılar

Harita Balkanlardaki Müslüman kuşağı göstermektedir.

Birkaç yüz kişilik grup yürüyüşün ardından grubun temsilcileri Festim Lato, Abedin Rakipi ve Agim Xhemali Hollanda'nın Dış İşleri ve İç İşleri Bakanlıklarına; Amerikan, İtalyan, İngiliz, Yunan elçiliklerine; insan hakları örgütlerine konu ile ilgili dilekçeler verdiler. Bakanlık yetkilileri ve elçilerle görüşen dernek temsilcileri Yunanistan tarafından Çameria'daki Müslüman Arnavut halka uygulanan soykırım ve tehcir hakkında bilgi verdiler.

Bilindiği üzere Yunanistan 1944 yılı mart ayı ile 1945 haziranı arasında binlerce Müslüman Arnavut'u katletmiş ve binlercesini de Arnavutluk'a sürmüştü. Yunanistan o tarihten bu yana Arnavut halkının haklarını iade etmeyi reddetmekte.

Çamerialı Arnavut savaşçılar

Unutulmayan yazılar (1)

Atasoy Müftüoğlu

Gelin tanış olalım

Tanışmak, birlikte başlamak, birlikte bitirmektir. Birlikte solumak, birlikte duymak, birlikte yürümek, birlikte dayanmak, birlikte katlanmaktır tanış olmak.

Tanış olmak, birlikte bütünleşmektir. Yüreklere bir birinde eritmeksizin tanışmak olmaz. Gövdelerin birbirini tanımasına, tanışma demek olmaz.

Tanışmak, katılmaktır, katmaktır, yüklemektir ve yüklenmektir. Katılmıyorsanız, katmıyorsanız, yüklemiyor ve yüklenmiyorsanız, tanışmıyorsunuz demektir.

Selam, tanışların evrenine açılan kapanmaz bir kapıdır, Bu kapıdan akan hep bir sevgidir, hep bir dostluktur.

Hep kardeşlik ve arkadaşlıktır.

Sohbet, tanışlar için sıcak bir kucaktır, sıcak bir barınaktır. Tanış olamayan inşirah nedir bilmez bağırılarda. Birbirleriyle tanış olmayanlar için Hak'la tanış olmaya bir yol yoktur.

Tanış olmak bir buyruğa cevap vermektir. Yüce bir buyruğu yerine getirmektir. Tanış olmaksızın bu hayata müdahale etmek, bu hayatın içinde ayakta durmak, sürüp giden bu ters akışı durdurmak olmaz.

Tanışmak, sele dönüşen bir rahmet içindedir, yine bir rahmet için birlikte sırsıklam ıslanmaktır. Tanış olmak, birlikte özlemek, birlikte kucaklamak, birlikte sahip olmak, birlikte mahrum olmak, birlikte istemektir.

Tanışlar, aynı renklerin, aynı çizgilerin, aynı kokuların, aynı lezzetlerin ve aynı acıların biçimsel özellikleri farklı habercilerdir. Onlar birlikte yakaracaklar, birlikte yaklaşacaklar, birlikte varacaklardır.

Bir sevdayı bin büyümek ancak tanışlara özgü bir şandır. Sevdaları tanışlar bölüşmekte, hüzneleri tanışlar bölüşmekte, tanışlar bölüşmektedirler.

Tanış olanlar birbirlerini dinleyenlerdir, birbirlerine söyleyenlerdir. Uyarınlardır, uyarılanlardır. Tanış olana, hiç bir alanda darlık yoktur.

Tanış olmak, evrene, eyleme, sorumluluğ ve sabahlara birlikte uyanmaktır. Tanış olamk bütün bir mümin coğrafyayı yüreklere nakşetmektir. Tanışmak hep bir barışmaktır, hep bir başışlamaktır. Barışmaksızın, başışlamaksızın Hak'ka ulaşmak olmaz.

Gelin eycanlar

Canlar, hep sakıtmaktadırlar, sakındırmaktadırlar.

Onların işleri korumaktır, korunmaktır. Birbirlerinin üzerinde gezip duran bir bulut gibidirler. Güneş gibidirler, ısıtırlar, yağmar gibidirler, beslerler, doyururlar. Baktıklarında serinletirler birbirlerini, serinlerler.

Canlar, iki cihanın haberidirler, ki cihanın belgesidirler, iki cihanın bilgisidirler. Ezelde aklanmışlardır. Yeryüzü için bir armağandırlar. Onlar Allah'ın arzında herşey aşına kılınmışlardır. Onlar için belirsizlik yoktur, Gizli kalan yoktur, mechul olan yoktur.

Allah'ın arzı kucaklarındadır. Kucakları kuşatır renkleri, iklimleri. Sınır nedir bilmezler. Bilgilerindedir tüm nitelikler, nicelikler. Birlikte söyleyen dilleridir, birlikte kımıldayan yürekleridir.

İzledikleri Kur'andır. Sünneti nice bin kurtuluş kapısı bilirler. Orada toplanıyorlar, orada toplanacaklar. Kur'an ve sünnetle haşır neşir olmaktadır. Harlı gözler onlardadır, harlı gönüller onlardadır. Önce terleriyle, sonra gözyaşlarıyla insanın toprağını, insana hazırlamaktadırlar.

Yolları birdir,birdir yönleri. Ayrılığa düştüklerinde yitirirler yolları ve yönleri. Onlar için ayrılığa düşmekten daha beter bir akıbet yoktur. Onları seven, ancak birlikte olduklarında sevmektedir çünkü. Tenezzül etmezler dünyalara, müstağnidirler dünyalıklardan. İlk sözü hep onlar söylediler, bir son söz söylenecekse, onlar söyleyecekler. Hep bir karar üzeridirler.

Ömürlerinin, vakitlerinin hesabı, ellerindedir.

Fiilleri Allah içindedir. O'nun için yaparlar yaptıklarını, yapmadıkları yine onun yüce buyruğu nedeniyle; Yönelişleri hep Allah'dır. Yalnız O'na kulluk etmekle onurlandırılmışlardır, yalnız O'ndan yardım dilemekle seçilmişlerdir. Başkalarına dönüp bakamazlar.

Zamanın hercümercini onlar gördüler, onlar duyurdular, onlar söylüyorlar. İnsanın serecamını hep bu canlar konuştular, yazdılar, yazıştılar. Hak'ka yakındırlar, hakikatin içindedirler. Herşeyi nasıl buyrulmuşsa öylece aldıklarında, herşeye sahip olacaklardır.

Siz ey, yine yeni bir sınavda olan canlar! Uğraşlarımızı daha bir yoğunlaştırarak, çabalarımıza çaba katarak, kutlu ellerimizi ve kutlu gönüllerimizi birbirimize daha bir içten uzatarak, can verelim canlar için.

BALKANLARDA AMERİKAN DIŞ POLİTİKASI

Komünizmin düşüşünden bu güne

Olsi Jazexhi & Halil İbrahim

Giriş

Soğuk savaş periyodu Balkanlarda derin politik fraksiyonlar yarattı. Büyük bir Müslüman nüfusun yaşadığı Arnavutluk ve Eski Yugoslavya'da, I.Dünya Savaşı'nın başlamasından bu yana bu bölgenin Müslümanları büyük güçlerin onlarla oynayan politikaları sebebiyle birçok zorluk ve var oluşsal tehditle karşılaştılar. Şimdilerde, Amerika dünyanın baskın gücüdür ve onların dış politikaları Müslümanlar ve İslam'la çok fazla ilgilidir. Bu çalışma komünizmin düşüşünden bu güne kadar Arnavutluk, Kosova ve Bosna ile ilgili Amerikan politikalarını genel hatlarıyla / örnekleriyle özetlemeyi amaçlamaktadır.

Bu çalışmanın daha detaylı olarak analiz ettiği ülke Güneydoğu Avrupa'nın istatistiksel olarak en büyük Müslüman devleti Arnavutluk'tur. Komünizm dönemi boyunca o, yarım adanın en fazla izole edilen ve komünizmin en radikal şeklinin uygulandığı yerlerden biriydi. Komünist Blok'un Balkanlardaki parçası Romanya ve Bulgaristan da böyleydiler. Yunanistan Arnavutluk'un güneyinde yer almasına rağmen Batı'ya doğru yönlendirilen tek ülkeydi. Ancak Yugoslavya Arnavutluk'un kuzeyinde yer aldığı halde Komünist Blok'a aitti. Yine de Sovyet Komünizminden çok uzakta, komünizmin liberal bir formu uygulanıyordu. Bu sebeple Amerikalılar Soğuk Savaş boyunca Tito'nun Yugoslavya'sına sağlam bir Sovyet karşıtı ve komünist bloktaki en iyi dostları olarak baktılar. Bu iki taraflı oyunda Yugoslavya Batılı görüşleri/önerileri kabul etmişken, aynı zamanda NATO'ya ve batı demokrasilerine olan mesafesini korudu.

Yugoslavya'nın bu ikili hali sebebiyle Amerikalılar komünist ideolojisine rağmen Yugoslavya ile dostça ilişkiler geliştirdiler. Amerikalıların Yugoslavya'daki amacı komünist blok içinde bir Sovyet karşıtı rejimi desteklemektir.

Tito'yu Amerikan Doları ile sarhoş olarak temsil eden bir karikatür İşkodra sokaklarının duvarlarını süslüyordu.

Ama, soğuk savaşın bitişi ve Sovyetler Birliği'nin dağılması sebebiyle Amerika Birleşik Devletleri'nin Balkanlarla ilgili dış politikalarının yeniden yapıldığı yeni bir dönem başladı. Evvela, Eski Yugoslavya'daki Amerikan Dış Politikası çoğunlukla pasifti. Bu, Amerikan diplomasisinin Balkanların bu bölgesine ilişkin açık bir vizyonunun olmaması gibi, birlikte gelişen olaylar nedeniyle var olan belirsizlik sebebiyle böyleydi. 1990'lardan sonra Amerikalılar Yugoslavya'daki meselelere karışmaya başladığında orada taraf tutmalarını savundular ki, Amerikalılar kendi milli çıkarlarını koruyorlardı. Yine de, komünist Balkanların Müslüman çoğunluğa sahip üç ülkesinde İslami bir devlet oluşumu imkanına karşı koyma arzusu Amerikalıların Balkanlardaki müdahalesinin başlıca sebeplerinden biridir. Bu Müslüman mevcudiyetler veya ülkeler Arnavutluk, Bosna ve Kosova idi.

Bunu sağlamak için Amerikalılar, Bosna, Kosova ve Arnavutluk için Orta Dođulu herhangi bir yardımı durdurmayı sert bir biçimde denediler. Amerikalıların Müslümanları izole eden ve zayıf düşüren politikaları, Amerikanın Bosna Savaşı'ndaki gecikmiş müdahalesinde görülüyordu ki, bunlar, onların politik hesapları ve özellikle İran'ınki olmak üzere bölgedeki tüm İslami nüfuzu yok etme endişelerinin gerekleriyle yapılıyordu. Arnavutluk ve Kosova'da bile Amerikalılar seküler güçleri kuvvetlendirmek ve daha yeni başlamış, İslami geçmişe sahip politik hareketleri baltalamak için sıkı bir şekilde çalıştılar.

İran İslam Cumhuriyeti Bayrağı

Ama diğer taraftan, Amerikalılar Balkanların Müslüman ülkelerindeki yatırımlarını ve müdahalelerini onların dünya politikalarındaki bir kart olarak kullanmayı denediler. Amerika ile İslam arasındaki çatışmanın soğuk savaş uyuşmazlığının önüne geçtiği ve bazı durumlarda tamamen İslam'a karşı açık bir savaşa dönüştüğü günümüzde onlar tarafsızlıklarını göstermek adına Balkan Müslümanlarına yatırımlarını kullanmaya çalışıyorlar. Balkanlardaki çatışmalarda da Amerikalılar çok geç müdahale ettiler ve onlar sıklıkla, çatışmalarda dini hiçbir şey olmadığını göstermek için büyük çaba harcadılar. Zaman içinde Amerikalılar müdahale ettiklerinde onlar zaferlerini tarafsız Amerika tarafından Hıristiyan saldırganlara karşı Müslümanlara verilen bir yardım olarak göstermeye çalıştılar

Buna rağmen, Amerika'nın Balkan Müslümanlarına yönelik çifte standardı Bosna ve Kosova'daki Yugoslav çatışmasının gelişimi sürecinde açıkça görülüyordu. Eski Yugoslavya

cumhuriyetleri olarak Hırvatistan, Slovenya ve Makedonya bağımsızlıklarını kazanırken hiçbir güçlükle karşılaşmazken, Bosna büyük çoğunluğu Müslüman olan binlerce kurbanın acısını çekiyor, onun uluslararası ve insani kötü durumu duyuluyordu. Öyle ki Bosna olayı bir devletin kendi kendini idare hakkının, çevresindeki devletler (Sırbistan ve Hırvatistan) tarafından suiistimal edildiği, Bosna Müslümanlarına karşı soykırım planlarının başlatıldığı anlaşıldığı ve Clinton yönetiminin buna gerekli dikkati vermedikleri çok açık bir örnektir. Amerikalılar harekete geçtiğinde halkın tüm grupları, özellikle Müslümanlar öldürülüyordu

Yugoslavia disappears. A referendum will be held for Montenegro's secession in 2006.

Marshall, The announces Sattelst Yugoslavie comprising the six republics of Croatia, Montenegro, Serbia, Slovenia, Bosnia-Herzegovina, and Macedonia. In Serbia the provinces of Kosovo and Vojvodina are given autonomous status.

Slovenia, Croatia and Bosnia declare independence and war breaks out. The Bosnian Serbs besiege the Bosnian Muslim government in the capital of Sarajevo. Heavy fighting ensues. In central Bosnia some Bosnians fight to secede to Croatia. The presence of United Nations peacekeepers is not effective.

The Dayton agreement creates two self-governing entities with Bosnia in 1995. A NATO-led peacekeeping force is deployed. In 1998 the Kosovo Liberation Army comes out in open rebellion against Serbian rule. NATO air strikes against New Yugoslavia begin in 1999.

Aynı şey Kosovalı Arnavutlar için de oldu (Onlar da Müslümandır) ve onların hakları Sırbistan tarafından suiistimal edildi. Bosna Savaşını sonlandıran Dayton Anlaşmasında ihmal edilen Kosova problemi ancak Arnavutlara karşı şiddetin sınırları aşması ve onların organizeli direnişi ile cevap vermesiyle Amerikanın dikkatini kazandı. Amerikalılar Kosova'ya çatışmalar başladıktan hemen sonra müdahale etmeye, 1999 yılı içinde çatışmalara bir son vermeye, kendileri için çalışan aktörler oluşturmaya, çatışmada yer alan her Müslüman hareketi sabote etmeye ve Birleşmiş Milletler yönetiminden sonra Kosova için yeni bir statü oluşturmaya Bosna'dan çok daha fazla dikkat gösterdiler

Harita Arnavut nüfus yoğunluğunu gösteriyor

Müslüman Balkan Devletlerinde hakim Amerikan politikalarına ve onları her türlü İslami etkiden uzaklaştırmaya Arnavutluk'ta da özen gösteriliyordu. Amerikanın Arnavutluk'taki politik felsefesi Balkanların en büyük Müslüman devletini kontrol ve idare etmeyi

içeriyordu. Onların Arnavutluk ile ilişkileri modern tarih içinde çeşitli değişimler gösterir. Nitekim, komünist dönem boyunca onlar ülkeyi uluslararası arenada ihmal ve izole ettiler. Demir Perde'nin yıkılmasıyla birlikte onlar Arnavutluk'u kontrol ve idare etmek için büyük ilgi gösterdiler. 11 Eylül sonrası olayların gelişimi ve 1997'nin büyük entrikaları Amerika'nın Arnavutluk'taki çıkarlarına ilgisini yükseltti. Arnavutluk Balkanlardaki tek bağımsız Müslüman devlet olduğundan ve onun genç nüfusu Batı'da bir tehdit olarak algılandığından, Arnavutluk'un devlet politikalarını teftiş etmek ve kontrol altında tutmak Amerikanın Güneydoğu Avrupa'daki jeo-stratejik menfaatleri için bir zorunluluktur.

Balkanlar Amerika'nın çıkarları için kritik bir bölge olduğundan dolaydır ki, Başkan Clinton dönemi boyunca özel bir ilgi kazandı. Batıdaki müttefiklerinin yer aldığı, doğuda ekonomik istikrarsızlık içinde ve nükleer silahlarıyla Rusya'nın bulunduğu, güneyde; Orta Doğuda Amerikan emperyalizmi için çok önemli olan petrol ve İsrail'in bulunduğu bir bölge olarak Balkanlardaki Amerikan müdahalesi Amerika Birleşik Devletlerinin dış politika düzenleyicileri tarafından savunuldu. Balkanlardaki bir sıkıntı bahsedilen üç bölgeye sarsıntılar gönderebilir ve bu bölgeler Amerika'nın küresel hegemonyası için kaçınılmaz derecede önemlidir. (Devam Edecek)

Mbrojtja e Shkodrës dhe Hasan Riza PASHA

Xhamia Fatih në Kalanë e Shkodrës

Hamdi Ertuna

Jehona Study Center